

Programma voor de beginnende ambtenaar

Voorstel voor een programma voor beginnende ambtenaren, horend bij het blog ‘Wat moet de beginnende ambtenaar kennen en kunnen?’, geschreven door Caroline Raat op <https://beroepseer.nl/blogs/wat-moet-de-beginnende-ambtenaar-kennen-en-kunnen/>.¹

Het programma is 2 weken, 10 werkdagen en zal verplicht moeten worden gevolgd. Zo veel mogelijk is het onderwijs interactief en afwisselend gericht op kennis, vaardigheid, reflectie, bewustwording en oefening. Het programma zal voldoen aan de Wet houdende vaststelling van regels voor het Nederlands kwalificatie-raamwerk voor een leven lang leren (Wet NLQF) en kan op de niveaus 4 (mbo-4), 6 (BA) en 7 (MA) worden gegeven.

Dag	Vak	Onderwerp
1	Kennismaking, verwachtingen, vragen	<ul style="list-style-type: none"> • Wie ben je en wat verwacht je van je ambtenaarschap? • De democratische rechtsstaat en machtsbewustzijn • Vakmanschap en beroepseer: van macht naar gezag
1	Staatsrecht 1	<ul style="list-style-type: none"> • EU- en internationaal kader • Decentrale eenheidsstaat <ul style="list-style-type: none"> • Rijk + zbo's, provincie, gemeente/waterschap • Bestuur (regering) en volksvertegenwoordiging
1	Ethiek en integriteit 1	<ul style="list-style-type: none"> • Wat is ethiek <ul style="list-style-type: none"> • Belang van ethiek • Stromingen en benaderingen • Overheidsethiek <ul style="list-style-type: none"> • Waarden en beginselen • Publieke moraal en persoonlijk geweten • Relatie met rechtsstatelijkheid en macht
2	Bestuurswetenschap 1	<ul style="list-style-type: none"> • De overheid als organisatie <ul style="list-style-type: none"> • Macht en organisatie • Responsieve overheid
2	Bestuursrecht 1	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeringskant van de rechtsstaat: bestuur en ambtenaren • Algemeen bestuursrecht <ul style="list-style-type: none"> • Awb • A.b.b.b. • Bevoegdheid • Bijzonder bestuursrecht
3	Overheid en geld	<ul style="list-style-type: none"> • ‘Stathuishoudkunde’ <ul style="list-style-type: none"> • Begroting • Budgetten van en voor ambtenaren <ul style="list-style-type: none"> • Audit & rekenkamer • Geld als sturingsinstrument: <ul style="list-style-type: none"> • Subsidie • Belastingen & toeslagen
3	Staatsrecht 2	<ul style="list-style-type: none"> • Wetgeving: <ul style="list-style-type: none"> • legaliteit <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gedelegeerde regelgeving ▪ Belang van de EU • De gang van ontwerp naar wet
	Ethiek en integriteit 2	<ul style="list-style-type: none"> • Ambtelijke ethiek <ul style="list-style-type: none"> • Codes & gedragsregels • De ambtseed • Wat staat er in jouw code en wat betekent dat?
4	Bestuurswetenschap 2	<ul style="list-style-type: none"> • Beleid <ul style="list-style-type: none"> • Wat is beleid • Beleid voorbereiden • Beleid implementeren en uitvoeren • Beleid evalueren • Lerende overheid
	Bestuursrecht 2	<ul style="list-style-type: none"> • Verkeer tussen burger en overheid: <ul style="list-style-type: none"> • Dienstbaarheid • Zorgplicht • Integriteitsregels

¹ Voor inlichtingen: contact@rechtenraat.nl.

5	Bestuurswetenschap 3	<ul style="list-style-type: none"> • Organiseatiekunde <ul style="list-style-type: none"> • Formele structuren <ul style="list-style-type: none"> ▪ Politiek en professionals • Informele structuren: macht of hindermacht? • Organiseatiecultuur <ul style="list-style-type: none"> • Wat is het en wat doet het? • Leiderschap en organiseatieklimaat • Doelverschuiving • Veranderen van organisaties
6	Staatsrecht 3	<p>Staatsrecht en politiek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ministeriele verantwoordelijkheid • Waar staat de vierde macht (ambtenaar)?
	Ethiek en integriteit 3	<ul style="list-style-type: none"> • Wat is integriteit • Interdisciplinair <ul style="list-style-type: none"> • Filosofisch • Juridisch • Organiseatiekundig • Psychologisch
7	Bestuursrecht 3	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe moet je een beslissing voorbereiden en nemen? <ul style="list-style-type: none"> • Onderzoekend luisteren (oefenen) • Rechtmatigheid • Motivering • Evenredigheid, gelijkheid en menselijke maat
	Bestuurskunde 4	<ul style="list-style-type: none"> • Beslissen in organisaties <ul style="list-style-type: none"> • Verantwoordelijkheid • Responsief besturen • Transparantie • Rationaliteit en onpartijdigheid <ul style="list-style-type: none"> • Bias • Belangen • Macht • Besliskunde: <ul style="list-style-type: none"> • Gestructureerd beslissen • Moreel beraad
8	Bestuursrecht 4	<ul style="list-style-type: none"> • Rechtsbescherming <ul style="list-style-type: none"> • Bezwaar • Beroep & hoger beroep • Informele aanpak en mediation • Ombudsrecht (Awb klachtrecht) • Toezicht en handhaving • Openbaarheid en vertrouwelijkheid
	Overheid en markt 1 (interdisciplinair)	<ul style="list-style-type: none"> • De overheid als regisseur <ul style="list-style-type: none"> • Sturing van de markt • De 'polder' • EU-regels voor de markt <ul style="list-style-type: none"> • Inkoop en aanbesteding
9	Anticorruptie en misstanden (interdisciplinair)	<ul style="list-style-type: none"> • Verdragen en (komend) EU-recht • Nederlandse (straf)wetgeving • Belangenverstrengeling en vooringenomenheid • Misstanden en grensoverschrijdend gedrag • Veilig bespreken en/of melden
	Communiceren (interdisciplinair)	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseren in de overheid <ul style="list-style-type: none"> • Strategisch adviseren • Adviesnota schrijven • Overleg en vergadering • Presenteren van een moeilijk besluit
10	Toets	
	Nagesprek	<ul style="list-style-type: none"> • Bespreking introductieprogramma • Vragen, discussie, afspraken